

KATSON KAUAS VALOVUOSIEN PÄÄHÄN

YKI RÄIKKÄLÄ

Olen kaupunkilainen maalainen. Kaupunkilaiseksi syntynyt ja useita vuosia kaupungissa asunut. Olen urbaani maalainen. Maalaissuvun jälkeläinen ja suurimman osan elämästäni maaseudulla asunut, nyt yhtäjaksoisesti 36 vuotta. Kaukana kaupungin valoista tähtitaivas näyttäytyy kirkkaammin. Kun yötaivas ei ole pilvessä, katson usein kauas. Satojen ja tuhansien valovuosien päähän. Katson tähtiä. Toisia aurinkoja. Olen katsellut samoja tähtiä kuin aikojen takaiset ihmiset. Samoja tähtiä tuijottivat nekin alkupopulaatiot, jotka tekivät ensimmäisiä innovaatioita ja oppivat käyttämään työkaluja. Pari miljoonaa vuotta myöhemmin samoja tähtiä katselleet alkoivat käyttää sanoja ja kirjoitusta kommunikaatioon.

Kommunikaatiota ei käytetty vain keskinäiseen viestin viemiseen ja intensioiden ymmärretyksi tulemiseen, vaan siitä tuli keino rakentaa hierarkioita. Ja uskontoja. Ja sitä myöten eri totuuksien välisiä skismoja kommunikaation estämiseen ja sotiin asti. Pienellä Suommenniemellämmekin on runsaasti eri uskontoja, lahkoja ja suuntauksia. Olkoonkin evankelisluterilaisuuden asema liudentunut vuosikymmenien saatossa, on sen asema varsin sekulaarissa yhteiskunnassamme edelleenkin omituisen vahva verotusoikeuksineen, koulujen uskonnonopetuksineen, valtiollisine jumalanpalveluksineen, sotilasvaloineen jne.

Maapallo on olemattoman pieni hitunen universumissa. Usein miettessäni rajuja konflikteja, sotia ja niistä koituvia tuhoja, uhreja ja koskemattomuuden sekä yhdenvertaisuuden loukkauksia, katson kauas valovuosien päähän. Tähdet, galaksit ja kaasupilvet eivät pienen Telluksen asukkien väkivaltaisuuksista piittaa. Ne ovat olleet siellä miljardeja vuosia ennen tämän olemattoman pienen kivenkappaleen syntymistä. Minua tyydyttää se, että olen osa tuota kaikkea. Tähtipölystä olen tullut ja siksi vielä jälleen muutun. Se ajatus on itselleni varsin lohdullinen. Vielä kun tomumajani tuhkattaisiin aurinkoenergialla, tähtienergialla, niin materiani kiertokulku olisi silloin täydellisyyttä hipovaa.

Ehkä, jos siellä jossain on ollut tai on sivilisaatioita, niissä kenties on käyty eri katsomusten välisiä kiistoja. Ehkä niissäkin on ollut uskontoja. Tai kenties niitä ei edes ilmaantunut.

Jospa uskomusjärjestelmien syntymisessä sattumalla on osansa kuten evoluutiossa? Ehkä konfliktit ovat jääneet niiden historian romukoppaan ja saatu aikaan oikeudenmukaisuuteen perustuva harmonia. Tai ehkä niiden elämänmuotojen alkuaineakoostumus, olemus ja toiminta kaikkineen on jotain sellaista, jota emme kykene hahmottamaan. Ehkä ihmiskunta ei saa sitä tietää milloinkaan. Ehkä ne muut mahdolliset sivilisaatiot eivät milloinkaan saa tietää universumin pölyhiukkasesta, Telluksestamme ja sillä pyristelleestä enemmän tai vähemmän älyllisestä lajista. Välimatkat ja aikaerot ovat niin valtavia. Universumissa on laskettu olevan enemmän tähtiä kuin on maapallon rannoilla hiekanjyviä ja niiden välimatkat kuin kaksi hiekanjyvää Yyterin rannan molemmissa päissä.

Sodat ja konfliktit juontuvat patriarkaalisisista, feodalistisista, autoritääristä ja epäoikeudenmukaisista hallinnoista. Sananvapauden rajoittaminen on ensimmäisiä merkkejä siitä, että ikävyys on tulossa. Sananvapaus, kuten myös vapaus uskoa tai olla uskomatta, on Vapaa-ajattelijoiden liiton arvo ja periaate tärkeä. Kuten on myös maassamme, ja toivottavasti myös pysyy. Yhteiskunta ilman sananvapautta ei ole oikea yhteiskunta, eikä autoritäärisesti johdettu maa ole yhteiskunta. Sellainen on harvainkunta. Sananvapaus on yksi lehtemme läpäisevistä eetoksista. Sitä käsittelevät tässä numerossa mm. **Robert Brotherus** ja pääsihteeri **Timo Karjalainen** kolumnissaan.

Liittokokous Lahdessa 24.-25.10.2026!

